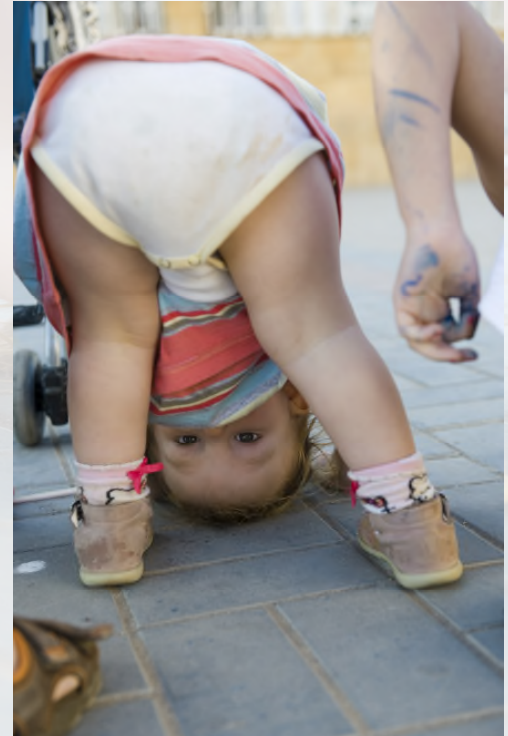

Børneliv & betingelser for pædagogisk arbejde i dagplejen

Anja Hvidtfeldt Stanek
Adjunkt, ph.d., cand. mag.

Institut for psykologi
Syddansk Universitet

Kontakt: ahstanek@health.sdu.dk

Forsknings-optagetheder

- Børneperspektiver på institutionsliv:
 - Hvad er betydningsfuldt for børn i deres institutionsliv?
- Betingelser for organisering af børneliv
 - Hvorfor gør vi, som vi gør - og hvilke betydninger har det for børnene?

Børneliv på tværs

Hjemme

Fællesskaber om børn
skaber fællesskaber
mellem børn

Små børns sociale liv – fra familieliv til et liv på
tværs af familie og dagtilbud

0-3 års institution

Børnehave

'Børnefællesskabers betydning'
i overgang fra børnehave til
skole

Skole

Tværfagligt samarbejde
om inklusion i relation til
tidlig indsats og
indskolingen

Oplæggets vigtigste pointer

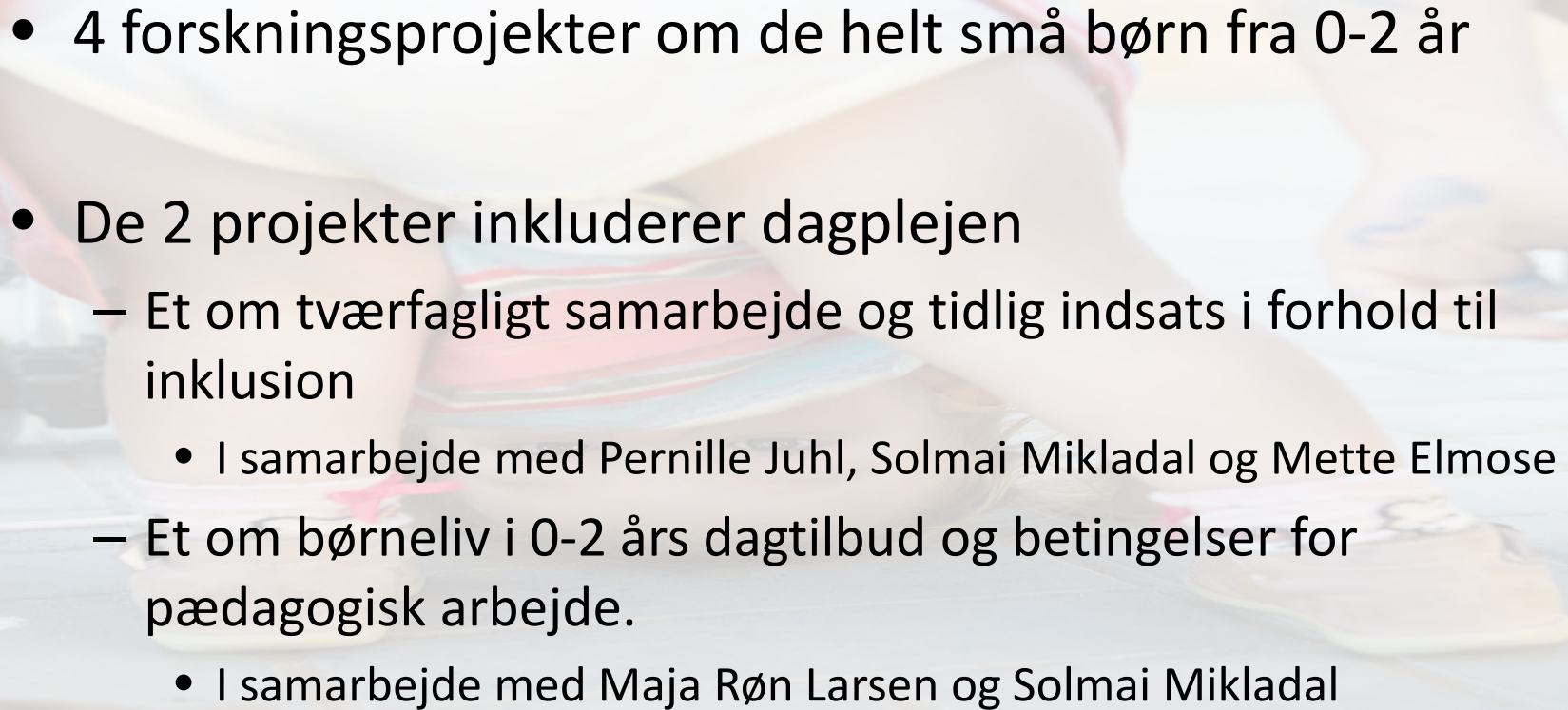
- Mennesker er **sociale væsener** – også de helt små af slagsen
- Vi må forstå deres udvikling og læring i relation til **de sociale sammenhænge** de indgår i – derfor bliver en vigtig pædagogisk opgave at rette **opmærksomheden mod** at forstå, hvad der udspiller sig i **de sammenhænge** vi har med børnene at gøre i.
- **De pædagogiske betingelser** for at se disse sammenhænge **er unikke** i dagplejen

Hvad ved vi?

- 18 % af børn under 1 år og 86 % af børn ml. 1 og 2 år går i dagpleje eller vuggestue. (Haagensen, 2011)
- **Børnelivet og -fællesskabet** i dagtilbuddene har betydning
- **Betingelserne for pædagogisk praksis** har betydning
- Pædagogisk praksis med afsæt i **børneperspektivet** har betydning

Hvad mangler vi viden om?

- Vi mangler viden om og teoretiske begreber for småbørns udvikling og læring blandt jævnaldrende i institutioner.
- Vi mangler viden om og teoretiske begreber for småbørnspædagogisk praksis.

-
- 4 forskningsprojekter om de helt små børn fra 0-2 år
 - De 2 projekter inkluderer dagplejen
 - Et om tværfagligt samarbejde og tidlig indsats i forhold til inklusion
 - I samarbejde med Pernille Juhl, Solmai Mikladal og Mette Elmosé
 - Et om børneliv i 0-2 års dagtilbud og betingelser for pædagogisk arbejde.
 - I samarbejde med Maja Røn Larsen og Solmai Mikladal

Aktiviteter i projekt: børneliv i 0-2 års institutioner:

- Holdt 9 projektmøder på tværs af dagpleje og vuggestue
- Observeret børne- og hverdagsliv i dagpleje (både i dagplejehjemmet og legestuen) og i vuggestuen
- Interviewet 7 forældre (mødre) kort før børnene startede dagpleje/vuggestue
- Interviewet 6 forældre (mødre) ca. et ½ år efter børnene er startet i dagtilbud.
- Interviewet dagplejere og pædagoger og pædagogmedhjælpere

Hvilke temaer har vi været igennem på projektmøderne?

- Det gode børneliv i 0-3 års institutioner
 - Om hvordan pædagogiske strukturer sætter begrænsninger og åbner
- Små børns sociale liv – hvordan ser det ud i 0-3 års institutioner?
- Opstart i institution/indkøring. Hvad spiller ind på et barns nødvendighed af at være rettet imod dem, hvis vi skal nå at se dem. indkøring?
 - Om at øjebliksbilledet kan se tilfældigt ud, men ved nærmere eftersyn
- Børns fælles initiativer
 - kan man spotte sammenhænge
- Forældreinvolvering og samarbejde
- Inklusion
- Etik i det småbørnspædagogiske arbejde

Prinsesseskoene

Observation og foto: Maja Røn Larsen

prinsesseskoene

Prinsesseskoene

prinsesseskoene

prinsesseskoene

prinsesseskoene

Den pædagogiske udfordring

Pædagogik er at ville noget med nogen, at have intentioner på andres vegne. Men vi må aldrig glemme, at dem vi har intentioner med er subjekter, der også har intentioner selv.

(Ida Schwartz, 2009)

Betingelser for pædagogisk arbejde i dagplejen - på godt og ondt

- Ser de samme børn i den samme gruppe hele dagen
- Få børn at forholde sig til (sammenlignet med en vuggestue...)
- Har det fulde forældresamarbejde
- Er alene i hverdagen – ingen til at tage 'de andre' eller til at sparre med
- Stor viden fra børnenes og familiernes konkrete hverdagsliv, som er vanskelig at få godtaget i specialist-sammenhænge når der er bekymring for barnet – kan være meget frustrerende og sårbart.

Aktuelle diskussioner af småbørnsfaglighed

1. Fokus på relationen mellem barn og voksen - primært 1 – til – 1.
2. Fokus på behov for mere planlægning og flere strukturerede aktiviteter.

- Standardiseret faglighed

- Læreplaner, Dokumentationskrav, Evalueringspraksis
- Om at have **viden om det generelle**, og planlægge og gøre "det bedste" ud fra den viden.

- Situeret faglighed?

- Om at vælge "det rigtige" i den konkrete situation
- Om at udforske og begrunde i forhold til, hvad der gør sig gældende for præcis **det barn/de børn** i præcis **den sammenhæng**.